

Білім беру бағдарламасының атауы:	7R01107 – Пульмонология (ересектер, балалар)
Білім деңгейі:	Резидентура
Даярлау бағыты:	7R011 Денсаулық сақтау
Оқыту тілі:	Қазақ, орыс
Оқу мерзімі:	2 жыл
Жауапты кафедралар:	Респираторлық медицина ҒЗИ № 2 балалар аурулары кафедрасы
Бағдарламаның өзектілігі, мақсаты мен міндеттері:	<ul style="list-style-type: none"> • 7R01107 резидентурасының білім беру бағдарламасы - Пульмонология (ересектер, балалар) білікті және бәсекеге қабілетті, мамандандырылған медициналық көмек көрсетудің түрлі кезеңдерінде кәсіби қызметті дербес жүзеге асыратын, халықтың денсаулығына төнген қазіргі және жаңа қауіп-қатерлерге жауап беруге қабілетті, ұлттық және жаһандық денсаулық сақтаудың ғылыми-технологиялық дамуына жәрдемдесетін, амбулаториялық және медициналық көмек көрсетудің стационарлық деңгейлерінде жүзеге асырылады. • Бағдарламаның өзектілігі Қазақстан Республикасы халқының сырқаттанушылығы мен өлім-жітімі құрылымында жетекші орын алатын тыныс алу органдары ауруларының жоғары таралуына байланысты. Білікті пульмонолог дәрігерлерді даярлау еліміздің денсаулық сақтау жүйесін дамытудың маңызды бағыты болып табылады. • Мақсаттары мен міндеттері: Мамандандырылған медициналық көмек көрсетудің әртүрлі кезеңдерінде кәсіби қызметті дербес жүзеге асыратын, халықтың денсаулығына төнген қазіргі және жаңа қауіп-қатерлерге жауап бере алатын, ұлттық және жаһандық денсаулық сақтаудың ғылыми-технологиялық дамуына жәрдемдесетін білікті, бәсекеге қабілетті пульмонолог мамандарын даярлау
Еңбек нарығын талдау:	Мыналардың негізінде қысқаша талдау: Қазақстан Республикасында терапевтік бейіндегі дәрігерлерге, оның ішінде пульмонологтарға тұрақты сұраныс сақталуда. Пульмонолог дәрігерлер тыныс алу

ағзаларының ауруларын диагностикалауды, емдеуді және алдын алуды қамтамасыз ете отырып, сондай-ақ созылмалы аурулары бар пациенттерді жүргізуді үйлестіре отырып, денсаулық сақтау жүйесінде негізгі рөл атқарады. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің деректері бойынша елімізде медицина кадрларының тапшылығы байқалуда. Соңғы жылдары денсаулық сақтау жүйесінің қажеттілігі шамамен 7-8 мың маманға бағаланып отыр, олардың 4 мыңға жуығын дәрігерлер құрайды. Әсіресе өңірлерде және ауылдық жерлерде, сондай-ақ медициналық ұйымдарға жүктеме артатын ірі қалаларда мамандар жетіспеушілігі байқалады. Ресми дереккөздер мен салалық талдамалық шолуларға сәйкес, ең көп сұранысқа ие мамандар арасында дәрігер-пульмонологтар бар, бұл созылмалы аурулардың таралуымен, халықтың қартаюымен және алғашқы медициналық-санитарлық көмек жүйесінің дамуымен байланысты.

Пульмонология (ересектер, балалар) ОП резидентурасының түлектері әртүрлі медициналық ұйымдарда сұранысқа ие, соның ішінде:

- көп бейінді стационарлар;
- қалалық және аудандық емханалар;
- мамандандырылған медициналық орталықтар;
- ғылыми-зерттеу және білім беру мекемелері.

Осылайша, «Пульмонология (ересектер, балалар)» бағыты бойынша мамандар даярлау денсаулық сақтау жүйесін тыныс алу органдары ауруларын диагностикалау, емдеу және алдын алу міндеттерін тиімді шешуге қабілетті білікті дәрігерлермен қамтамасыз ете отырып, Қазақстанның медициналық білім беру мен денсаулық сақтауды дамытудың маңызды бағыты болып табылады.

Мамандар даярлаудың халықаралық тәжірибесі:

Пульмонология бағыты бойынша дәрігерлерді даярлау әлемнің көптеген елдерінде медициналық білім беру бағыттарына енгізілген және резидентура немесе клиникалық ординатура бағдарламалары нысанында іске асырылады. Мұндай бағдарламалар Еуропаның, Солтүстік Америка мен Азияның жетекші медициналық университеттері мен университеттік клиникаларында жұмыс істейді және клиникалық құзыреттерді қалыптастыруға, дәлелді медицина мен ғылыми қызмет дағдыларын дамытуға бағытталған.

Мысалы, АҚШ тәжірибесі: Медициналық мектептен кейін дәрігер ішкі медицина бойынша резидентурадан өтеді (3 жыл), содан кейін - пульмонология немесе

құрамдастырылған бағдарлама бойынша fellowship (мысалы, пульмонология + сыни медицина). Сертификаттауды жүргізетін American Board of Internal Medicine үлкен рөл атқарады. Оқыту: дәлелді медицинаға, клиникалық зерттеулерге, мультидисциплинарлық командаларда жұмыс істеуге бағытталған. Ұлыбритания: Базалық дайындықтан кейін - Internal Medicine Training бағдарламасы. Бұдан әрі - респираторлық медицина бойынша мамандану. General Medical Council жетекшілік етеді. Үздіксіз білім беру жүйесі (CPD) міндетті.

Германия: Оқыту Facharzt жүйесі бойынша өтеді (маман). «Ішкі аурулар және пульмонология» мамандануы шамамен 5-6 жылға созылады. Оқудың басым бөлігі - клиникалардағы практикалық жұмыс. Ерекшелігі: клиникалық практикаға ерте тарту.

Франция: Конкурстан кейін (ECN) студенттер ординатураға бөлінеді. Пульмонология бойынша мамандануы шамамен 4-5 жылға созылады. Өртүрлі клиникаларда міндетті тағылымдамадан өтуді қамтиды. Ерекшелігі: орталықтандырылған бөлу және дайындықты мемлекеттік бақылау.

Канада: Жүйе АҚШ-қа ұқсас. Сертификаттауды Royal College of Physicians and Surgeons of Canada жүргізеді. Пациенттермен қарым-қатынасқа және этикаға ерекше көңіл бөлінеді.

Жалпы әлемдік үрдістер: Құзыреттілік тәсілі, Оқыту білімге ғана емес, дағдыларға да бағытталған (clinical skills). Реаниматологтармен, онкологтармен, инфекционисттермен, кардиологтармен пәнаралық. Симуляциялық технологияларды пайдалану: бронхоскопия тренажерлары, виртуалды клиникалық кейстер, үздіксіз медициналық білім (CME/CPD), дәрігер білімін үнемі жаңартып отыруға міндетті. Дәлелді медицинаға, клиникалық ұсынымдарға, халықаралық стандарттарға бағдарлану.

Халықаралық тәжірибе пульмонологтарды даярлау: ұзақ және көп кезеңді, практикалық бағдарланған, халықаралық сапа стандарттарына негізделгенін көрсетеді. Бұл ретте елдер арасындағы негізгі айырмашылық - жүйені орталықтандыру дәрежесі мен ғылым мен клиникалық практика арасындағы теңгерім.

Астана медицина университетінің «Пульмонология (ересектер, балалар)» резидентурасының білім беру бағдарламасы мамандарды даярлаудың үздік халықаралық тәжірибелерін ескере

	<p>отырып әзірленді. Бағдарламаға клиникалық оқытудың қазіргі заманғы әдістері, клиникалық базаларда практикалық даярлау, ғылыми-зерттеу қызметін дамыту және дәлелді медицина қағидаттарын қолдану ықпалдастырылған, бұл бағдарламаның халықаралық білім беру стандарттарына сәйкестігін қамтамасыз етеді және түлектердің еңбек нарығындағы бәсекеге қабілеттілігін арттырады.</p>
<p>Мамандарды даярлаудың қолданыстағы жүйесі:</p>	<p>Астана медицина университетінде 7R01107 Пульмонология (ересектер, балалар) білім беру бағдарламасы бойынша резиденттерді даярлау респираторлық медицина ҒЗИ мен № 2 балалар кафедрасының, сондай-ақ университеттің жетекші клиникалық базаларының базасында жүзеге асырылады.</p> <p>Білім беру процесі мемлекеттік білім беру стандарттарының талаптарына және практикаға бағдарланған оқытуға баса назар аудара отырып, құзыреттілік тәсілі қағидаттарына сәйкес ұйымдастырылған.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оқу бағдарламасы: <ul style="list-style-type: none"> - теориялық даярлық; - тәлімгердің басшылығымен резиденттің дербес клиникалық жұмысы; - стационарлық және амбулаториялық-емханалық ұйымдардағы практикалық қызмет; - ғылыми-зерттеу жұмыстары мен кәсіби іс-шараларға қатысу мүмкіндігі. <p>Бағдарламаның мазмұны тыныс алу органдары ауруларының негізгі бөлімдерінде кәсіби құзыреттерді қалыптастыруға бағытталған.</p> <p>Білім беру процесі дәлелді медицина, кәсіпаралық өзара іс-қимыл және үздіксіз кәсіби даму қағидаттарына негізделген. Резиденттер клиникалық консилиумдарға, пәнаралық талқылауларға және практикалық дағдыларды пысықтауға, оның ішінде симуляциялық технологияларды пайдалана отырып, белсенді қатысады.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Резиденттердің білімін, іскерлігін және кәсіби құзыреттерін бағалау: <ul style="list-style-type: none"> • білімді бақылау (ағымдағы бақылау, клиникалық талдау, практикалық дағдыларды бағалау); • қорытынды аттестаттау, • 360° бағалау элементтерін қоса алғанда, кәсіби мінез-құлықты және коммуникативтік дағдыларды бағалау,

	<p>бұл резиденттің дайындық деңгейін кешенді бағалауға мүмкіндік береді.</p> <p>Осылайша, мамандарды даярлаудың қолданыстағы жүйесі денсаулық сақтау жүйесінің қазіргі заманғы талаптарына сәйкес рульмонолог дәрігердің клиникалық ойлауын, практикалық дағдылары мен кәсіби құзыреттерін қалыптастыруды қамтамасыз етеді.</p>
<p>Түлек бейіні:</p>	<p>Түлектің портреті</p> <p>Пульмонология бойынша резидентура түлегі - заманауи білімі мен клиникалық дағдылары бар жоғары білікті маман.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Жеке қасиеттері: <ul style="list-style-type: none"> - жауапкершілік және кәсіби этика; - сындарлы клиникалық ойлау; - командада жұмыс істеу қабілеті. • Жалпы құзыреттер: <ul style="list-style-type: none"> - пациенттермен және әріптестермен байланыс; - дәлелді медицина қағидаттарын қолдану; - үздіксіз кәсіби дамуға қабілеттілік. • Кәсіби құзыреттер: <ul style="list-style-type: none"> - тыныс алу органдарының ауруларын диагностикалау және емдеу; - тыныс алу органдары ауруларымен ауыратын пациенттерді жүргізу; - шұғыл медициналық көмек көрсету. • Әлеуметтік сипаттамалары: <ul style="list-style-type: none"> - түрлі медициналық ұйымдарда жұмыс істеуге дайындығы; - жоғары әлеуметтік жауапкершілік. • Түлектердің мансаптық перспективалары: <ul style="list-style-type: none"> - емхананың пульмонологы, - пульмонология бөлімшесінің ординаторы, - пульмонология бөлімшесінің меңгерушісі, - мамандандырылған медициналық орталықтарда пульмонолог;
<p>Бағдарламаның мақсатты аудиториясы:</p>	<p>Оқуға түсушілерге қойылатын талаптар: Базалық медициналық білімі, жоғары медициналық білімі, интернатурасының болуы (ҚР ДСМ 09.01.23 № 4 бұйрығы, 3-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 10.11.2023 № 164 бұйрығымен)</p> <p>Әлеуетті білім алушылар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - медициналық жоғары оқу орындарының бакалавриат немесе интернатура түлектері - ішкі медицина саласындағы білімін тереңдетуге ниетті дәрігерлер.

	<p>Жыл сайынғы қабылдау мемлекеттік білім беру тапсырысымен және денсаулық сақтау жүйесінің қажеттіліктерімен айқындалады.</p>
<p>Білім беру бағдарламасының бәсекелестік артықшылықтары:</p>	<p>Астана медицина университетінің «Пульмонология (ересектер, балалар)» резидентурасы бағдарламасының бірқатар артықшылықтары бар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • елорданың жетекші клиникаларының базасында оқыту; • резиденттердің ғылыми зерттеулер мен конференцияларға қатысуы; • қазіргі заманғы білім беру технологияларын қолдану; • симуляциялық оқытуды пайдалану; • медициналық ұйымдармен және жұмыс берушілермен тығыз ынтымақтастық.
<p>Ресурстық қамтамасыз ету:</p>	<p>7R01107 - Пульмонология (ересектер, балалар) резидентурасының білім беру бағдарламасын іске асыруды Астана медициналық университетінің жоғары білікті профессорлық-оқытушылық құрамы, сондай-ақ практикалық денсаулық сақтаудың клиникалық тәлімгерлері қамтамасыз етеді.</p> <p>Резиденттерді даярлауға қатысатын кафедраларға:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Респираторлық медицина ҒЗИ; • № 2 балалар аурулары кафедрасы. <p>Кафедралардың басшылары жоғары ғылыми біліктілігі бар мамандар болып табылады:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Латыпова Н.А. - медицина ғылымдарының докторы, профессор, респираторлық медицина ҒЗИ директоры, ҚР ДСМ штаттан тыс бас пульмонологы; • Мулдахметов М.С. - медицина ғылымдарының докторы, профессор, № 2 балалар аурулары кафедрасының меңгерушісі; • Трофимова С.В. - медицина ғылымдарының кандидаты, доцент, білім беру бағдарламасының жетекшісі. <p>Бағдарламаны іске асыруға қатысатын оқытушылардың 70% ғылыми дәрежелері бар және ғылыми қызметпен белсенді айналысады. Оқытушылардың 100% -ы бейіні бойынша пульмонологияға ие. Оқу процесіне практикалаушы дәрігерлер, клиникалық тәлімгерлер және медициналық ұйымдардың өкілдері белсенді тартылады, бұл білім беру процесінің нақты клиникалық практикамен интеграциялануын қамтамасыз етеді. Астана медицина университетінде пульмонолог дәрігерлерді даярлау үшін қажетті заманауи білім беру</p>

және клиникалық инфрақұрылым бар. Оқу процесі мультимедиялық жабдықтармен және интерактивті оқыту құралдарымен жабдықталған мамандандырылған оқу аудиторияларында жүргізіледі. Клиникалық дағдыларды пысықтау үшін университеттің симуляциялық орталығы пайдаланылады, онда білім алушылар шұғыл көмек көрсетуді және тыныс алу органдарының ауыр ауруларымен ауыратын пациенттерді жүргізуді қоса алғанда, әртүрлі клиникалық сценарийлер бойынша даярлықтан өтеді. Резиденттерді практикалық даярлау Астана қаласының жетекші медициналық ұйымдарының клиникалық базаларында жүзеге асырылады, олардың ішінде:

- № 3 қалалық көпсалалы аурухана;
- Ұлттық ғылыми медициналық орталық;
- Қазақстан Республикасы ІІМ емханасы бар орталық госпиталь;
- Астана қаласы әкімдігінің қалалық фтизиопульмонология және ішкі аурулар көпсалалы орталығы
- № 3 қалалық көпсалалы балалар ауруханасы;
- № 2, № 9 қалалық емханалар.

Клиникалық базалардың мұндай әртүрлілігі резиденттерге медициналық көмек көрсетудің стационарлық және амбулаториялық жағдайларында жұмыс тәжірибесін алуға мүмкіндік береді.

Университетте сондай-ақ электрондық оқу материалдарына, онлайн-курстарға және білімді бақылау құралдарына қолжетімділікті қамтамасыз ететін автоматтандырылған ақпараттық жүйелер мен MOODLE қашықтықтан оқыту жүйесін қамтитын цифрлық білім беру ортасы жұмыс істейді.

Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету және ақпараттық ресурстар: Білім беру бағдарламасының резиденттері ішкі медицина пәндерін игеру үшін қажетті қазіргі заманғы оқу және ғылыми әдебиеттермен қамтамасыз етілген.

Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету:

- ішкі аурулар бойынша оқулықтар мен оқу құралдары;
- Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емделуінің клиникалық хаттамалары;
- кафедралардың әдістемелік ұсынымдары;
- университеттің электрондық білім беру ресурстары;

Резиденттер сондай-ақ өзекті ғылыми ақпаратты және дәлелді медицинаның қазіргі заманғы ұсынымдарын

клиникалық практика мен ғылыми зерттеулерде пайдалануға мүмкіндік беретін электрондық кітапхана ресурстары мен халықаралық ғылыми деректер базасына қол жеткізе алады.

Қазіргі заманғы ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалану зерттеу дағдыларын дамытуға, клиникалық ойлауды қалыптастыруға және мамандар даярлау сапасын арттыруға ықпал етеді.

Білім беру бағдарламасын дамыту перспективалары:

Бағдарламаларды одан әрі дамыту:

- жаңартудың оқу пәндерін ескере отырып, қазіргі заманғы медициналық технологиялар;
- халықаралық ынтымақтастықты кеңейту;
- резиденттердің академиялық ұтқырлығын дамыту;

Білім алушылардың суреттері

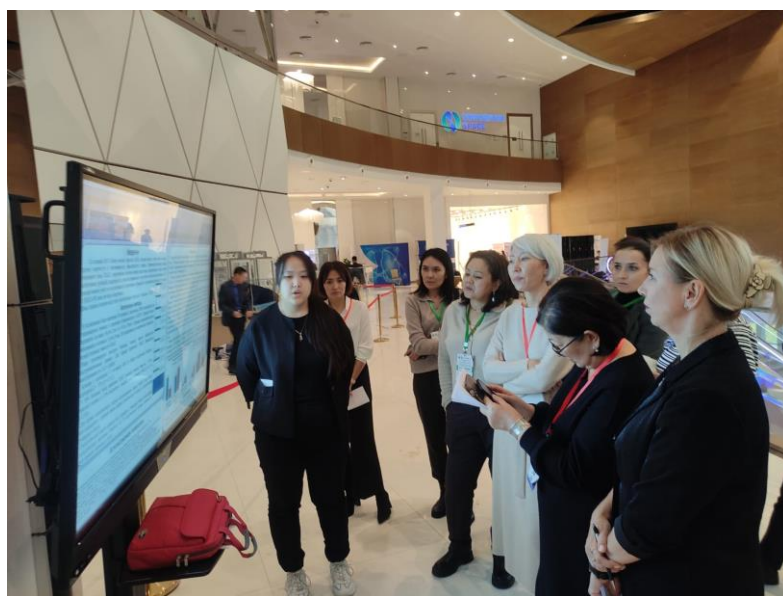
ОКО-да 2025-27 ж пульмонолог резиденттері

ОКО-да 2025 жылғы шығарылым.

ҰҒМО-да өкпені инвазивті емес желдетуді іріктеу.

«Қазақстанның респираторлық медицинасы: идеялар мен ынтымақтастықты интеграциялау бағыты»
Респираторлық медицинаның халықаралық ІІІ ұлттық конгресінің постерлік баяндамалар конкурсында баяндама
2024 жылғы 5-7 желтоқсан.

№ 5 емханасында Бронхиалды демікпе күніне пациенттерді қабылдау. 2024ж

2025 ж. ҚОБЖ күніне қатысу

«Қазақстанның респираторлық медицинасы: көзқарастар мен шешімдердің эволюциясы» атты респираторлық медицинаның II ұлттық конгресінде оқытушылар С.В. Трофимова мен Б.Б. Бектасованың пульмонолог резиденттері, 2023 жылғы 9-11 қараша

2024 жылдың түлектері оқытушыларымен клиникалық базада.